

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Evy Sakálovej v právnej veci žalobcu **H. družstvo H.**, so sídlom v K., zastúpeného JUDr. Z. H., advokátkou so sídlom v H., proti žalovanej **K. K.**, bývajúcej v H., zastúpenej JUDr. Š. P., advokátom so sídlom v H., **o zaplatenie 5 311,03 Eur (160 000,-- Sk) s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 7 C 1657/1998, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21. januára 2008 sp.zn. 8 Co 106/2006 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **z a m i e t a .**

Žalobcovi sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 28. septembra 2006 č.k. 7 C 1657/1998-160 zamietol žalobu o zaplatenie 160 000,-- Sk s prísl. a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania 58 414,--Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zamietnutie žaloby odôvodnil nedostatkom aktívnej legitímácie žalobcu a pasívnej legitímácie žalovanej. Nestotožnil sa s právnou kvalifikáciou uplatneného nároku zo zmluvy o prevzatí dlhu poukazujúc na to, v dohode z 26.11.1991 (predloženej žalobcom) sa výslovne neuvádza prevzatie dlhu alebo jeho časti.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove ako odvolací súd rozsudkom z 21. januára 2008 sp.zn. 8 Co 106/2006 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby do sumy 64 000,--Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1.1.1997 do zaplatenia a vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti ho zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 96 000,-- Sk so 17,6 % úrokom z omeškania 1.1.1997 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil aj povinnosť zaplatiť žalobcovi v rovnakej lehote náhradu trov konania v sume 14 014,-- Sk na účet JUDr. Z. H. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že dohoda uzatvorená dňa 26.11.1991 napĺňa všetky znaky dohody o prevzatí dlhu podľa vtedy platného § 68 Občianskeho zákonníka, že žalovaná nepochybne touto písomnou zmluvou prevzala dlh vo výške 160 000,-- Sk a súhlas veriteľa (právneho predchodcu žalobcu) vyplýva z toho, že zmluvu podpísal. Pre posúdenie výšky uplatneného nároku bola významná notárska zápisnica z 25.8.1992 o zániku pôvodného výrobného družstva H. H. a vzniku dvoch následníckych organizácií a to J. družstvo H.a H. družstvo H.. V tejto zápisnici sa účastníci dohodli, že na družstvo J. pripadne podiel 40 % pohľadávok zanikajúceho družstva, čo zároveň znamená, že na družstvo H., t.j. na žalobcu pripadlo 60 % týchto pohľadávok, preto žalobca bol aktívne legitimovaný na vymáhanie 60 % zo sumy 160 000,-- Sk, čo tvorí prisúdenú sumu 96 000,-- Sk.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Napadnutý rozsudok žiadala zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom. Poukazovala na to, že v inej obdobnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 4 Co 233/00 bola žaloba žalobcu zamietnutá.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníčkou konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a že je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Z ustanovenia § 241 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane jeho obsahového vymedzenia. Obligatórne sa zaoberá len vadami konania vymedzenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vady podľa § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. a ani iné vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, však zo súdneho spisu nevyplývajú. Dovolací súd preto skúmal správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu a to právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 68 ods. 1 Občianskeho zákonníka (platného do 31.12.1991) so súhlasom veriteľa možno dlh prevziať písomnou zmluvou, ktorú občan alebo organizácia uzavrie s dlžníkom.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ten, kto prevzal dlh, je povinný ho splniť namiesto pôvodného dlžníka.

Základným predpokladom inštitútu prevzatia dlhu (tzv. privatej intercesie) je existencia záväzkového právneho vzťahu medzi veriteľom a pôvodným dlžníkom. Nezáleží, či tento pôvodný záväzkový vzťah vznikol zmluvne alebo na podklade iných právnych skutočností. K prevzatiu dlhu môže dôjsť len výlučne zmluvou uzatvorenou medzi pôvodným dlžníkom a preberateľom dlhu. K platnému prevzatiu dlhu je potrebný súhlas veriteľa, pre ktorý zákon nepredpisuje žiadnu formu. Pri prevzatí dlhu je pôvodný dlžník oslobodený od svojej povinnosti splniť dlh, ktorý mal voči svojmu veriteľovi a preberateľ dlhu sa stáva dlžníkom povinným plniť veriteľovi. Veriteľ má svoju pohľadávku len voči preberateľovi dlhu a len od neho je oprávnený a povinný predmet plnenia prijať a uplatňovať.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci odvolací súd (po zopakovaní dokazovania písomnou dohodou z 26.11.1991 a notárskou zápisnicou o zániku pôvodného družstva) správne ustálil, že písomná dohoda z 26.11.1991 je dohodou o prevzatí časti dlhu

uzavretou medzi pôvodnou dlžníčkou A. A. a žalovanou. Z tejto dohody je zrejmé, že jej predchádzala zmluva o pôžičke, uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu ako pôvodným veriteľom a dlžníčkou A. A., na základe ktorej bola tejto dlžníčke poskytnutá pôžička 400 000,-- Sk. V dohode z 26.11.1991 sa žalovaná zaviazala, že uhradí podiel z uvedenej pôžičky v rozsahu 4/10, t.j. sumu 160 000,-- Sk a to do 31.12.1996. Účastníkom tejto dohody bola aj právny predchodca žalobcu ako veriteľ. Právny záver odvolacieho súdu, že žalovaná so súhlasom veriteľa písomnou dohodou uzavretou s dlžníčkou prevzala časť dlhu z pôžičky, bol preto správny. Vzhľadom na túto právnu kvalifikáciu uplatneného nároku bolo právne irelevantné tvrdenie žalovanej, že v skutočnosti žiadnu pôžičku nemala a peniaze neprevzala.

Odvolačí súd sa správne vypořiadal aj s otázkou aktívnej legitímácie žalobcu v súvislosti so zánikom pôvodného veriteľa – pôvodného družstva H. H. Z notárskej zápisnice sp.zn. N 406/92 z 25. augusta 1992 vyplýva, že v procese transformácie podľa transformačného zákona došlo k zániku pôvodného družstva rozdelením na dve následnícke družstvá, pričom na novovznikajúce výrobné družstvo J. pripadol podiel 40 % pôvodného zisku a zároveň pohľadávok zanikajúceho družstva, čo zároveň znamená, že na novovznikajúce výrobné družstvo H., teda na žalobcu pripadol podiel 60 % na uvedených aktívach. Vzhľadom na nedostatok konkretizácie jednotlivých pohľadávok zanikajúceho družstva a nepreukázanie existencie prípadnej dohody o ich rozdelení medzi novovznikajúce družstvá v dohodnutom rozsahu, treba považovať za spravodlivé, aby pri uplatňovaní práva na ich splnenie boli nástupnícke subjekty uspokojené pomerne podľa výšky dohodnutých podielov. Dovolací súd sa preto stotožňuje s právnym záverom odvolacieho súdu o aktívnej legitímácii žalobcu v rozsahu 60 % zo žalovanej sumy.

V súvislosti s námietkou dovolateľky o tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v rozpore s právnym názorom Krajského súdu v Prešove v inej obdobnej veci vedenej pod sp.zn. 4 Co 233/00, dovolací súd poznamenáva, že súd rozhoduje vo veci na základe skutkových zistení vyplývajúcich z dokazovania a hodnotenia vykonaných dôkazov v ním prejednávanej konkrétnej veci a nie je viazaný právnym názorom toho istého súdu vysloveného v inej veci.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej ako nedôvodné zamietol.

Úspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože trovy súvisiace s odmenou jeho zástupkyne za vyjadrenie k dovolaniu, nepovažoval za potrebné na účelné bránenie práva, lebo v porovnaní s jeho vyjadreniami v základnom konaní, neobsahovali žiadne nové právne významné okolnosti (§ 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2009

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová